

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 1 grudnia 2023 r.

Poz. 6366

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.392.2023.AA WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 30 listopada 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463, poz. 1688)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LV/413/2023 Rady Gminy Malechowo z dnia 10 listopada 2023 r. w sprawie uchwalenia „Programu Współpracy Gminy Malechowo na rok 2024 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”.

Uzasadnienie

W dniu 10 listopada 2023 r. Rada Gminy Malechowo podjęła uchwałę Nr LV/413/2023 w sprawie uchwalenia „Programu Współpracy Gminy Malechowo na rok 2024 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”.

Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 20 listopada 2023 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. aktu stanowi przepis art. 5a ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹⁾, zgodnie z którym *organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, przeprowadzonych w sposób określony w art. 5 ust. 5, roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3. Roczny program współpracy jest uchwalany do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu.*

W treści art. 5a ust. 4 ww. ustawy wskazano natomiast, że roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 zawiera w szczególności:

- 1) cel główny i cele szczegółowe programu;
- 2) zasady współpracy;
- 3) zakres przedmiotowy;
- 4) formy współpracy, o których mowa w art. 5 ust. 2;
- 5) priorytetowe zadania publiczne;
- 6) okres realizacji programu;
- 7) sposób realizacji programu;

¹⁾ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r., poz. 571).

- 8) wysokość środków planowanych na realizację programu;
- 9) sposób oceny realizacji programu;
- 10) informację o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji;
- 11) tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.

Taka redakcja przepisu przesądza o minimalnej treści uchwalonego przez radę programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Wskazane w cytowanym unormowaniu elementy, które „w szczególności” ma zawierać program współpracy, uznać należy za elementy obligatoryjne treści uchwały. Potwierdza to wyraźne sformułowanie ustawowe „zawiera” użyte w art. 5a ust. 4 ustawy. Przepis ten w początkowej części przewiduje bowiem, że: „Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 zawiera w szczególności”, a następnie wymienia w poszczególnych punktach elementy, które w takim programie muszą być zamieszczone. Użycie sformułowania „zawiera” świadczy o tym, że wymienione w punktach 1-11 wskazanego przepisu elementy programu współpracy stanowią minimum wymogów treściowych, jakie spełniać winien program, aby można było uznać go za zgodny z prawem, tj. prawidłowo realizujący upoważnienie ustawowe, na podstawie którego został uchwalony. Oznacza to, że organ stanowiący gminy jest zobligowany uregulować w przyjętym w drodze uchwały programie wszystkie wymienione w art. 5a ust. 4 ustawy kwestie²⁾, w tym, wysokość środków planowanych na realizację programu.

Tymczasem, Rada Gminy Malechowo w treści pkt 1 Rozdziału VIII Załącznika do uchwały Nr LV/413/2023, przyjęła jedynie, że *wysokość planowanych środków na realizację Programu zostanie określona w budżecie Gminy Malechowo na rok 2024.*

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 6 marca 2014 r., sygn. akt II OSK 208/14 przyjął, że *przepis art. 5a ust. 4 pkt 8 ustawy stanowi wyrażnie o wymogu określenia środków "planowanych" na realizację programu, w §17 zakwestionowanej uchwały mowa jest zaś o środkach "przeznaczonych". Pojęcia te nie są tożsame, bowiem środki określone w uchwale budżetowej są środkami zagwarantowanymi, a środki określone w programie są środkami prognozowanymi, stąd też kwoty te mogą się różnić. Ponadto, z art. 5a ust. 4 pkt 8 ustawy wynika jednoznacznie obowiązek skonkretyzowania wysokości środków planowanych na realizację programu, co oznacza podanie określonej kwoty pieniężnej, już choćby z tego powodu, by podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego wiedziały, w jakich granicach finansowych współpraca w ramach programu będzie się odbywać i czy warto o te środki występować w konkursie ofert. Z uchwały budżetowej taka kwota w sposób jasny i czytelny zaś nie wynika. Stwierdzić zatem należy, że zawarte w Programie odesłanie do uchwały budżetowej nie wypełnia, wynikającego z art. 5a ust. 4 pkt 8 ustawy, obowiązku określenia w takim programie wysokości środków planowanych na jego realizację.*

Organ stanowiący Gminy Malechowo nie wypełnił zatem w sposób prawidłowy dyspozycji normy, wynikającej z art. 5a ust. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w efekcie czego uchwalony przez Radę program jest niepełny. Ponadto, zaznaczyć należy, że uchwała podjęta na podstawie art. art. 5a ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie jest aktem prawa miejscowego, wobec czego, jej postanowienia muszą spełniać wszystkie wymogi, jak stawiane są wobec aktów normatywnych. Zgodnie z orzecznictwem sądownoadministracyjnym, pominięcie w uchwale materii wskazanej wprost przez ustawodawcę jako koniecznej do ujęcia w programie ma charakter istotnego naruszenia prawa³⁾.

W tej sytuacji, stwierdzenie nieważności uchwały Nr LV/413/2023 Rady Gminy Malechowo z dnia 10 listopada 2023 r. w sprawie uchwalenia „Programu Współpracy Gminy Malechowo na rok 2024 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”, jako rażąco naruszającej art. 5a ust. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

²⁾ Wyroki: NSA z dnia 13 marca 2015 r., sygn. akt II OSK 2658/14, WSA w Poznaniu z dnia 25 lipca 2018 r., sygn. akt IV SA/Po 472/18, WSA w Opolu z dnia 2 czerwca 2011 r., sygn. akt II SA/Op 151/11.

³⁾ Wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 8 maja 2013 r., sygn. akt III SA/Wr 125/13.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Mateusz Wagemann
II Wicewojewoda Zachodniopomorski